

6.2 Perubahan Pentadbiran ke Arah Berkerajaan Sendiri di Sabah

6.2.1 Sabah Selepas Kekalahan Jepun

- Selepas Perang Dunia Kedua tamat, Sabah diserahkan kepada Pentadbiran Tentera British (PTB)
- PTB berusaha mengembalikan keamanan & ketenteraman dalam negeri.
- 15.7.1946 : PTB tamat.

6.2.2 Sabah diserahkan kepada British.

- 26.6.1946 : British menandatangani perjanjian dengan SBUB.
  - ↳ penyerahan Sabah kepada British.
- 15.7.1946 : Sabah sebagai tanah jajahan British secara rasmi
- Faktor Sabah diserahkan kepada British :
  - * Desakan pelabur & pemodal Eropah supaya kerajaan British melindungi pelaburan mereka di Sabah.
  - * Mengeksploitasi sumber bahan mentah Sabah yang kaya dengan kayu balak, kelapa kering, tembakau & hasil tradisional.
  - * menjamin kedudukan & keselamatan kerana Sabah terletak di tengah² jalan perdagangan antara Singapura & Hong Kong.
- Penyerahan Sabah x mendapat tentangan hebat penduduk tempatan kecuali waris kesultanan Sulu yang menganggap Sabah sebagai miliknya.

6.2.3 Langkah ke Arah Berkerajaan sendiri di Sabah

- 1950 : British memperkenalkan perlembagaan baru
  - * menubuhkan Majlis Kerja & majlis undangan.
  - * melibatkan anak negeri dalam pemerintahan
  - * melantik anak negeri secara x rasmi dalam majlis undangan.
  - * Donald Stephens & Tun Datu Mustapha Datu Harun pernah menganggotai majlis ini
- 1952 : Pilihan Raya Majlis Tempatan
  - ↳ memilih perwakilan secara demokrasi
  - ↳ peluang pertama kepada penduduk tempatan.
- 1960 : British meminda perlembagaan
  - * untuk menambah bilangan pemimpin kaum bukan bumiputera sebagai ahli x rasmi dalam majlis undangan
  - * mereka dilantik oleh Gabenor British
- 1962 : British memperkenalkan Pilihan Raya Majlis Undangan
  - ↳ pengundian dijalankan secara x langsung.

6.2.4 Penubuhan Parti Politik di Sabah

- Pertubuhan Kebangsaan Kadazan Bersatu (UNKO)
- Pertubuhan Kebangsaan Sabah Bersatu (USNO)
- Pasok Momogun
- Persatuan Cina Sabah (SCA)
  - ↳ gabungan Parti Bersatu + Parti Demokratik
- 1962 : Penubuhan Perikatan Sabah
  - ↳ UNKO + USNO + Pasok Momogun + SCA
  - ↳ untuk mengambil bahagian dalam pilihan raya.